



## การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

### ADMINISTRATION OF LEARNING ECOSYSTEMS IN SCHOOLS UNDER THE LAT PHRAO DISTRICT OFFICE BANGKOK

คิณีนาม สุขสำราญ<sup>1</sup>, เสาวภาคย์ แผลมเพชร<sup>2</sup>

*Sineenat sooksamran<sup>1</sup>, Saowaphark Lampetch<sup>2</sup>*

*คณะศิลปศาสตร์ การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก<sup>1</sup>, ไทย*

*คณะศิลปศาสตร์ การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก<sup>2</sup>, ไทย*

*Faculty of Liberal Arts, Education Administration, Krirk University<sup>1</sup>, Thailand*

*Faculty of Liberal Arts, Education Administration, Krirk University<sup>2</sup>, Thailand*

Received: December 01, 2025 Revised: December 11, 2025 Accepted: December 31, 2025

#### บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร 2) เปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้จำแนกตามวิทยฐานะและประสบการณ์ทำงานของครูผู้สอน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูจำนวน 156 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบง่ายตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับเกี่ยวกับการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนรวมอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น และด้านความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชนซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด นอกจากนี้ ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้จำแนกตามวิทยฐานะและประสบการณ์ทำงานของครูพบว่าไม่มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน ผลการศึกษาชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี การสร้างหลักสูตรที่ยืดหยุ่น และการประสานความร่วมมือกับชุมชน เพื่อให้ระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนเขตลาดพร้าวมีความสมบูรณ์และยั่งยืนยิ่งขึ้น

**คำสำคัญ:** การบริหาร, ระบบนิเวศการเรียนรู้, สำนักงานเขตลาดพร้าว, สำนักงานเขตลาดพร้าวกรุงเทพมหานคร

## Abstract

This study aimed to 1) examine the management of the learning ecosystem in schools under the Lat Phrao District Office, Bangkok, and 2) compare the management of the learning ecosystem classified by the teachers' professional qualifications and work experience. The sample consisted of 156 teachers, obtained through simple random sampling according to the Krejcie-Morgan table. The instrument used was a 5-level Likert scale questionnaire on four aspects of learning ecosystem management: learning environment, flexible curriculum and activities, use of educational technology, and collaboration with networks and the community, with a reliability coefficient of 0.96. Data analysis was performed using mean, standard deviation, and t-test.

The findings revealed that the overall administration of learning ecosystems in schools was at a high level. Considering each dimension, the learning environment had the highest mean score, followed by educational technology utilization, flexible curriculum and activities, and collaboration with networks and communities, which had the lowest mean score. Furthermore, the comparison of learning ecosystem administration across teachers' academic standing and work experience showed no significant differences, both overall and across individual dimensions. The results highlight the need to strengthen technology integration, develop flexible curricula, and foster collaboration with communities to enhance the completeness and sustainability of learning ecosystems in schools under the Lat Phrao District Office.

**Keywords:** administration, learning ecosystem, Lat Phrao District Office, Bangkok

## บทนำ

การศึกษายุคดิจิทัลเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเทคโนโลยี สังคม และทักษะที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 ทำให้ระบบการศึกษาไม่อาจมุ่งเน้นเพียงความรู้เชิงวิชาการ แต่ต้องพัฒนาสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน เช่น การคิดเชิงวิพากษ์ การแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะ โรงเรียนจึงต้องปรับบทบาทเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เชื่อมโยงสภาพแวดล้อมจริงและออนไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงประสบการณ์ที่หลากหลายและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพดิจิทัล (OECD, 2018; UNESCO, 2021; WEF, 2020)

แนวคิดระบบนิเวศการเรียนรู้ได้รับการยอมรับว่าเป็นกรอบสำคัญสำหรับการพัฒนาการศึกษาในยุคใหม่ โดยมุ่งบูรณาการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ เทคโนโลยี เครือข่ายความร่วมมือ และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่น เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Holgado & García-Peñalvo, 2017; OECD, 2021) ซึ่งยุทธศาสตร์

กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและเครือข่ายชุมชนเป็นหัวใจของการยกระดับคุณภาพการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

งานวิจัยในหลายพื้นที่ของประเทศไทยพบว่า โรงเรียนที่มีระบบนิเวศการเรียนรู้ที่ดีสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีเหมาะสม และความร่วมมือจากชุมชน อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีงานวิจัยที่ศึกษาการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ อย่างเฉพาะเจาะจงในบริบทของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นพื้นที่เมืองที่มีความซับซ้อนและมีลักษณะเฉพาะด้านบริหารจัดการ นอกจากนี้ ยังไม่มีการเปรียบเทียบรูปแบบการบริหารตามวิถีสถาณะและประสบการณ์ของครู แม้ปัจจัยเหล่านี้จะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ (ศศิพันธ์ เศรษฐวัฒน์บดี, 2565; คำนิง รุ่งเรือง, 2565)

ดังนั้น การศึกษาการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนในเขตลาดพร้าวจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งเพื่อทำความเข้าใจสภาพการบริหารจริง เสนอแนวทางพัฒนา และสร้างองค์ความรู้ใหม่ที่สามารถนำไปใช้ยกระดับคุณภาพการศึกษาในพื้นที่เมือง ผลการศึกษาคาดว่าจะช่วยให้ผู้บริหาร ครู หน่วยงานด้านการศึกษา และชุมชน สามารถนำข้อมูลไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะผู้เรียนให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ 21 และเสริมความสามารถของโรงเรียนในการทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของชุมชนอย่างยั่งยืน

## คำถามการศึกษา

1. การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด
2. การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้จำแนกตามวิถีสถาณะประสบการณ์ทำงานมีความแตกต่างกันหรือไม่

## วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้จำแนกตามวิถีสถาณะและประสบการณ์ทำงานของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร

## สมมติฐานการศึกษา

ครูที่มีวิถีสถาณะและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้แตกต่างกัน

## แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบริบทของการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาต้องเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี สังคม และความหลากหลายของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ทำให้การบริหารจัดการศึกษาจำเป็นต้องปรับตัวให้มีความยืดหยุ่นและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น แนวคิดการบริหารถูกนิยามว่าเป็นกระบวนการวางแผน จัดองค์การ สั่งการ และควบคุมทรัพยากรเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ (Fayol, 1949; Robbins & Coulter, 2018) ซึ่งสะท้อนบทบาทสำคัญของผู้บริหารในการประสานงานและพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ให้เกิดผลต่อคุณภาพการเรียนรู้โดยตรง ขณะเดียวกัน แนวคิดระบบนิเวศการเรียนรู้ได้เสนอกรอบคิดองค์รวมที่เชื่อมโยงผู้เรียน ผู้สอน สื่อ เทคโนโลยี และชุมชน เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมต่อยุคดิจิทัล (Holgado & García-Peñalvo, 2017; OECD, 2021)

งานวิจัยในประเทศสนับสนุนความสำคัญขององค์ประกอบระบบนิเวศการเรียนรู้ต่อคุณภาพผู้เรียน โดยพบว่า นโยบายที่ชัดเจน หลักสูตรและเนื้อหาที่สอดคล้องบริบท ทรัพยากรที่เพียงพอ และความร่วมมือจากชุมชนเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ต้องได้รับการพัฒนาอย่างบูรณาการ (รัชฎาภรณ์ ชำมยอง, 2567; สุภารัตน์ วัฒนธรรม, 2567) นอกจากนี้ งานวิจัยของนิสสรณ์ กัณทษา (2567) และโสภณา สุตสมบูรณ์ (2567) ยังชี้ให้เห็นว่าปัจจัยด้านโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยี และการสนับสนุนจากเครือข่ายภายนอก ส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพของระบบนิเวศการเรียนรู้ โดยเฉพาะในบริบทโรงเรียนที่มีข้อจำกัดด้านทรัพยากร

งานวิจัยต่างประเทศยืนยันประเด็นเดียวกัน โดยเฉพาะในยุคดิจิทัลซึ่งต้องอาศัยระบบนิเวศที่มีความยืดหยุ่นสูงและสามารถประสานองค์ประกอบเชิงเทคโนโลยีกับบริบทการเรียนรู้จริง Gutl และ Chang (2014) และ Sarnok et al. (2019) ระบุว่าระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพต้องบูรณาการเทคโนโลยี การมีส่วนร่วมของผู้เรียน และชุมชนอย่างเป็นระบบ ขณะที่ Redmond และ Macfadyen (2020) รวมถึง Dimartino (2018) เน้นบทบาทผู้นำ นโยบายเชิงระบบ และเครือข่ายความร่วมมือว่าเป็นกลไกสำคัญที่ขับเคลื่อนระบบนิเวศการเรียนรู้ให้เกิดผลลัพธ์ที่ยั่งยืน

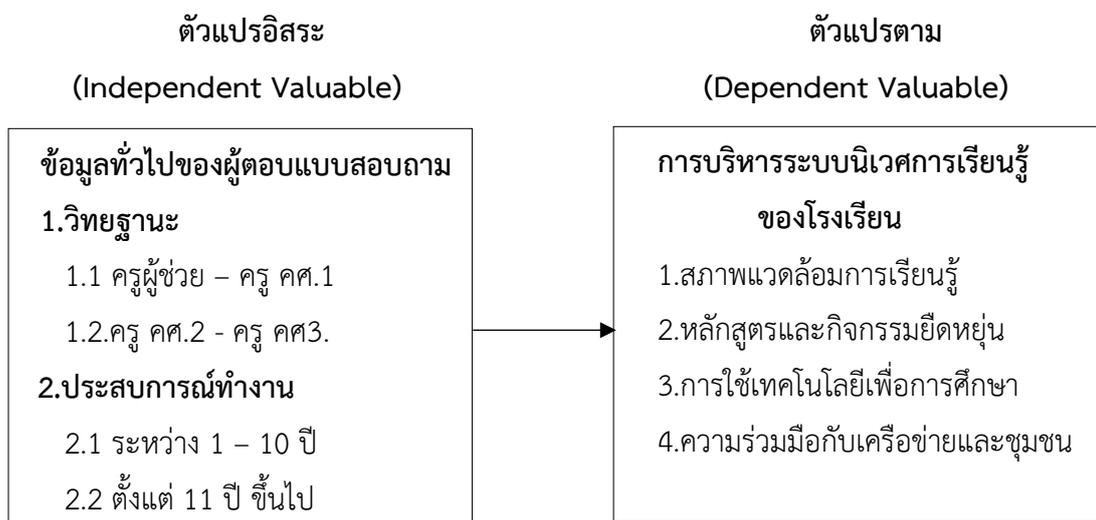
จากการสังเคราะห์แนวคิดและหลักฐานเชิงประจักษ์ดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ต้องอาศัย (1) การบูรณาการองค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม หลักสูตร เทคโนโลยี และเครือข่ายชุมชนอย่างเป็นระบบ (2) บทบาทเชิงรุกของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และ (3) การจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ระบบนิเวศการเรียนรู้ที่มีคุณภาพไม่เพียงช่วยเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและลดความเหลื่อมล้ำ แต่ยังมีส่วนสำคัญในการพัฒนาทักษะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมยุคใหม่

ดังนั้น การศึกษาครั้งนี้จึงมุ่งศึกษาการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยใช้กรอบองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน เพื่อทำความเข้าใจ

รูปแบบการบริหารที่สอดคล้องกับบริบทจริงของโรงเรียนในยุคปัจจุบัน อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการยกระดับคุณภาพผู้เรียนและการจัดการศึกษาอย่างยั่งยืน

### กรอบแนวคิดในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยอาศัยองค์ประกอบของการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ ซึ่งจำแนกออกเป็นจำนวน 4 ด้าน คือ 1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 2) หลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น 3) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 4) ความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน นำเสนอภาพที่ 1 ดังนี้



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการศึกษา

### วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ มีขั้นตอนดำเนินงาน ดังนี้

#### ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 262 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ได้แก่ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำนวน 156 คน

กำหนดตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) และสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนของครูในแต่ละโรงเรียนจำนวน 6 แห่ง เพื่อให้ได้ตัวแทนที่เหมาะสมของประชากรในพื้นที่ศึกษา

#### เครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ แบ่งเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (แบบ Checklist) ได้แก่ วิทยฐานะและประสบการณ์ทำงาน

2. แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ ครอบคลุม 4 ด้าน คือ (1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (2) หลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น (3) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ (4) ความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน โดยใช้มาตราส่วนลิเคิร์ต 5 ระดับตามแนวคิดของ Likert (1967) ที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96

### การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามจากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน โดยคำนวณดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม (IOC) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.67–1.00 หลังปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จึงนำแบบสอบถามทดลองใช้กับครู 30 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha) ได้ค่าเท่ากับ 0.96 แสดงความเหมาะสมในระดับสูงสำหรับใช้เก็บข้อมูลจริง

### การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขออนุญาตจากต้นสังกัดและส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อกระจายสู่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 156 ฉบับ โดยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม 1 สัปดาห์ พร้อมติดตามภายใน 1–3 สัปดาห์ ผลการเก็บข้อมูลได้รับแบบสอบถามคืนครบ 156 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์และเตรียมข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์

### การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่และร้อยละ ส่วนระดับการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พร้อมแปลผลตามเกณฑ์ของลิเคิร์ต ผลการเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้จำแนกตามวิทยฐานะและประสบการณ์ทำงานใช้สถิติ t-test for Independent Samples โดยตรวจสอบสมมติฐานเบื้องต้นด้านการกระจายตัว (Normality) และความแปรปรวนเท่ากัน (Homogeneity of Variance) ก่อนการทดสอบ

### สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Independent Samples t-test โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

## ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

### ตอนที่ 1 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานครด้วย ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ดังตารางที่ 2 – 3 ดังนี้

ตารางที่ 1 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.22	0.32	มาก	1
2. ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น	3.93	0.32	มาก	3
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.03	0.32	มาก	2
4. ด้านการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน	3.85	0.29	มาก	4
<b>รวม</b>	<b>4.01</b>	<b>0.28</b>	<b>มาก</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 1 พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.01$ ) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ( $\bar{X}=4.22$ ) รองลงมา คือด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ( $\bar{X}=4.03$ ) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน ( $\bar{X}=3.85$ )

ตารางที่ 2 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. โรงเรียนมีอาคาร สื่อ เทคโนโลยี อุปกรณ์ และภูมิทัศน์ ที่เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนรู้	4.25	0.50	มาก	3
2. โรงเรียนมีบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.32	0.50	มาก	2
3. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์ และวัฒนธรรมที่ดีภายในโรงเรียน	4.35	0.53	มาก	1
4. โรงเรียนมีบรรยากาศที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสุข กระตือรือร้น และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์	4.14	0.50	มาก	4
5. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุข เคารพความแตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน	4.06	0.51	มาก	5
<b>รวม</b>	<b>4.22</b>	<b>0.32</b>	<b>มาก</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 2 พบว่า ความคิดเห็นต่อด้านการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.22$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ( $\bar{X}=4.35$ ) รองลงมาคือ โรงเรียนมีบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ( $\bar{X}=4.32$ ) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เคารพความแตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน ( $\bar{X}=4.06$ )

ตารางที่ 3 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น

การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. หลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับ ความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน	4.16	0.49	มาก	1
2. หลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนเลือกเรียน และเข้าร่วมได้อย่างหลากหลาย	3.85	0.54	มาก	4
3. หลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน รองรับความ แตกต่างด้านความสามารถ ความถนัด	3.92	0.48	มาก	2
4. หลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน มีความยืดหยุ่น ด้านเวลาและสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้	3.84	0.54	มาก	5
5. หลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน มีความยืดหยุ่น ด้านวิธีการเรียนรู้ เพื่อรองรับความแตกต่าง	3.88	0.52	มาก	3
<b>รวม</b>	<b>3.93</b>	<b>0.32</b>	<b>มาก</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 3 พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.93$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือหลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน ( $\bar{X}=4.16$ ) รองลงมาคือ หลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน รองรับความแตกต่างด้านความสามารถ ความถนัด ( $\bar{X}=3.92$ ) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ หลักสูตรและกิจกรรมของโรงเรียน มีความยืดหยุ่นด้านเวลาและสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ ( $\bar{X}=3.84$ )

ตารางที่ 4 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. โรงเรียนใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพ	4.03	0.54	มาก	3
2. โรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่าง ยืดหยุ่นและเหมาะสมกับผู้เรียน	3.91	0.49	มาก	5
3. โรงเรียนประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของผู้เรียน และเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชุมชน	4.14	0.53	มาก	1
4. โรงเรียนใช้เทคโนโลยี เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเข้าถึง แหล่ง ความรู้ที่หลากหลายอย่างเท่าเทียม	3.94	0.51	มาก	4
5. โรงเรียนใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล	4.12	0.51	มาก	2
<b>รวม</b>	<b>4.03</b>	<b>0.32</b>	<b>มาก</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 4 พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=4.03$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าทุกข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก โดยข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือโรงเรียนประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชุมชน ( $\bar{X}=4.14$ ) รองลงมาคือ โรงเรียนใช้เทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผลลัพธ์ทางการเรียนรู้ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมยุคดิจิทัล ( $\bar{X}=4.12$ ) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนอย่างยืดหยุ่นและเหมาะสมกับผู้เรียน ( $\bar{X}=3.91$ )

ตารางที่ 5 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน

การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ด้านการสร้างความร่วมมือ กับเครือข่ายและชุมชน	ระดับความคิดเห็น			
	$\bar{X}$	SD	ระดับ	อันดับ
1. โรงเรียนทำงานร่วมมือกับองค์กรภายนอก เช่น ชุมชนภาครัฐ ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา	3.62	0.54	มาก	4
2. โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชน เพื่อเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้จริง	3.73	0.50	มาก	2
3. โรงเรียนร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะทางสังคม และทักษะชีวิตของผู้เรียน	3.76	0.54	มาก	1
4. โรงเรียนทำงานร่วมกับเครือข่ายภายนอก เพื่อเสริมสร้าง ศักยภาพของผู้เรียนในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง	3.69	0.51	มาก	3
5. โรงเรียนร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชนเพื่อเชื่อมโยง การเรียนรู้กับประสบการณ์ชีวิตจริง	3.57	0.50	มาก	5
<b>รวม</b>	<b>3.85</b>	<b>0.29</b>	<b>มาก</b>	<b>-</b>

จากตารางที่ 5 พบว่า ความคิดเห็นต่อการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ด้านการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ( $\bar{X}=3.85$ ) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยจากสูงสุดคือ โรงเรียนร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาทักษะทางวิชาการ ทักษะทางสังคม และทักษะชีวิตของผู้เรียน อยู่ระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=3.76$ ) รองลงมาคือ โรงเรียนประสานความร่วมมือกับชุมชน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากแหล่งเรียนรู้จริงอยู่ระดับมากที่สุด ( $\bar{X}=3.73$ ) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชนเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้กับประสบการณ์ชีวิตจริง ( $\bar{X}=3.57$ )

## ตอนที่ 2 การเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน

การเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยฐานะ และประสพการณ์การทำงาน ด้วย t-test ดังตารางที่ 7 ถึง ตารางที่ 8

### ตารางที่ 6 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน จำแนกตามวิทยฐานะ

การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้	วิทยฐานะ				t	p-value
	ครูผู้ช่วย-ครู คศ.1		ครู คศ.2-ครู คศ.3			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.23	0.32	4.20	0.33	0.533	0.595
2. ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น	3.92	0.31	3.94	0.33	0.291	0.772
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.05	0.28	4.00	0.36	0.988	0.325
4. ด้านการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน	3.87	0.28	3.83	0.32	0.821	0.413
<b>รวม</b>	<b>4.02</b>	<b>0.26</b>	<b>4.00</b>	<b>0.30</b>	<b>0.565</b>	<b>0.573</b>

\*p<.05

จากตารางที่ 6 การเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยฐานะ โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

### ตารางที่ 7 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน

การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้	ประสพการณ์การทำงาน				t	p-value
	1 – 10 ปี		11 ปีขึ้นไป			
	$\bar{X}$	SD	M	SD		
1. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้	4.22	0.34	4.21	0.19	0.166	0.868
2. ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น	3.92	0.33	3.99	0.24	0.922	0.358
3. ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.03	0.33	4.05	0.23	0.391	0.696
4. ด้านการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน	3.85	0.31	3.88	0.20	0.581	0.562
<b>รวม</b>	<b>4.01</b>	<b>0.30</b>	<b>4.04</b>	<b>0.16</b>	<b>0.475</b>	<b>0.635</b>

\*p<.05

จากตารางที่ 7 การเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามประสพการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

## บทสรุป

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ระดับการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้โดยรวมและรายด้าน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา พบว่า การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าวโดยรวมอยู่ในระดับ มาก โดยทั้ง 4 ด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงใกล้เคียงกัน สะท้อนให้เห็นว่าโรงเรียนมีการดำเนินงานด้านระบบนิเวศการเรียนรู้ในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะในด้าน สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ และ การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งมีคะแนนสูงสุด แสดงถึงความพร้อมด้านพื้นที่การเรียนรู้ การใช้สื่อดิจิทัล และการสนับสนุนให้ผู้เรียนเข้าถึงแหล่งความรู้ได้หลากหลายและทันสมัย ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น และด้านความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน อยู่ในระดับมากเช่นกัน ซึ่งชี้ให้เห็นว่าโรงเรียนมีการจัดการหลักสูตรที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีการประสานความร่วมมือกับองค์กร ภาครีเครือข่าย และชุมชนในระดับที่ดี ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายและมีความหมาย

## 2. การเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ตามวิทยฐานะ

ผลการวิเคราะห์ Independent Samples t-test พบว่า ครูที่มีวิทยฐานะต่างกัน (ครูผู้ช่วย-คศ.1 และ คศ.2-คศ.3) มีการประเมินการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าครูในทุกระดับตำแหน่งวิชาชีพมีมุมมองต่อการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารจัดการที่มีมาตรฐานร่วมกันภายในสถานศึกษา

## 3. การเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ตามประสบการณ์ทำงาน

ผลการทดสอบ Independent Samples t-test พบว่า ครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน (1-10 ปี และมากกว่า 11 ปี) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการประเมินการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ในทุกด้าน แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานด้านระบบนิเวศการเรียนรู้มีรูปแบบและมาตรฐานที่ชัดเจนจนสามารถทำให้ครูทุกกลุ่มมีทัศนคติที่ใกล้เคียงกัน ไม่ว่าจะประสบการณ์การทำงานจะมากน้อยเพียงใด

## อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่า การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น และด้านการสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีปัจจัยภายในที่โรงเรียนสามารถบริหารจัดการได้โดยตรง จึงมีความคล่องตัวในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ด้านความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชนเป็นปัจจัยภายนอกที่ต้องอาศัยการมีส่วนร่วมจากหลายภาคส่วน โดยเฉพาะในบริบทชุมชนเมือง ส่งผลให้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ทั้งนี้ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ รัชฎาภรณ์ ชำมยอง (2567) ที่ชี้ว่า การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบทั้งด้านนโยบาย กระบวนการ และการสนับสนุนจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จึงจะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้อย่างยั่งยืน

1.1 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านสภาพแวดล้อมของโรงเรียน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และทุกรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์และวัฒนธรรมที่ดีในโรงเรียน รองลงมาคือ บรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้ และความพร้อมด้านอาคาร สื่อ และเทคโนโลยี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพเป็นปัจจัยเชิงประจักษ์ที่สามารถ

ประเมินและบริหารจัดการได้โดยตรง จึงได้รับการประเมินในระดับสูง สอดคล้องกับแนวคิดของ Holgado และ García-Peñalvo (2017) และผลการศึกษาของ คำนิง รุ่งเรือง (2565) ที่ชี้ว่า สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้เป็นฐานสำคัญของระบบนิเวศการเรียนรู้และเป็นจุดแข็งของสถานศึกษา

1.2 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทุกรายข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักสูตรและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และศักยภาพของผู้เรียน รองลงมาคือ การรองรับความแตกต่างระหว่างบุคคลและความยืดหยุ่นด้านวิธีการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีการสะท้อนว่า โรงเรียนสามารถพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมได้ดีในเชิงเนื้อหา และรูปแบบ แต่ยังมีข้อจำกัดด้านโครงสร้างเวลาเรียนและทรัพยากรสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุภารัตน์ วัฒนธรรม (2567) ที่ชี้ว่า ระบบนิเวศการเรียนรู้แม้อยู่ในระดับมาก แต่ยังคงต้องเร่งพัฒนา ด้านความยืดหยุ่นของการจัดการเรียนรู้และการบูรณาการเทคโนโลยีให้ตอบสนองผู้เรียนในยุคดิจิทัลมากยิ่งขึ้น

1.3 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกรายข้อ โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียน และเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชุมชน รองลงมาคือ การใช้เทคโนโลยีพัฒนาผลลัพธ์การเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีการสะท้อนว่า โรงเรียนมีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและการใช้เทคโนโลยีในภาพรวม แต่ยังคงต้องพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงลึกในลักษณะยืดหยุ่นและรายบุคคลเพิ่มเติม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ OECD (2021), Holgado และ García-Peñalvo (2017) และผลการศึกษาของ ธงชัย มั่นคง (2563) ที่ชี้ว่า เทคโนโลยีเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับประสิทธิภาพการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

1.4 การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ ด้านความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาทักษะทางวิชาการ สังคม และทักษะชีวิตของผู้เรียน รองลงมาคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้จริง ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การเชื่อมโยงความร่วมมือกับประสบการณ์ชีวิตจริงของผู้เรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูสะท้อนข้อจำกัดของบริบทชุมชนเมืองที่มีวิถีชีวิตเร่งรีบและความสัมพันธ์ไม่แน่นแฟ้น ส่งผลให้การบูรณาการความร่วมมือสู่การเรียนรู้เชิงความหมายยังทำได้ไม่เต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ศศินันท์ เศรษฐวิวัฒน์บดี (2565) และแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนเป้าหมายที่ 4 ที่เน้นการศึกษาที่มีคุณภาพและการเรียนรู้ตลอดชีวิตผ่านความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนอย่างเป็นระบบ

2. การเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้จำแนกตามวิทยฐานะ ผลการศึกษาพบว่า การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวิทยฐานะของครู ทั้งครูผู้ช่วย - ครู คศ.1 และครู คศ.2-คศ.3 โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่าครูทุกวิทยฐานะปฏิบัติงานภายใต้นโยบาย ระบบบริหารจัดการ และการสนับสนุนทรัพยากรในมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้มีการรับรู้ต่อระบบนิเวศการเรียนรู้ในทิศทางเดียวกันทุกด้าน สอดคล้องกับผลการศึกษานิสสรณ์ กัณฑษา (2567) ได้ศึกษาว่า ปัจจัยด้านโครงสร้างการบริหารและการสนับสนุนเชิงระบบมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของระบบนิเวศการเรียนรู้มากกว่าคุณลักษณะส่วนบุคคลของครู ผลการศึกษาพบว่า การกำหนดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน การสนับสนุนทรัพยากรอย่างเหมาะสม และการขับเคลื่อนเชิงระบบจาก

ผู้บริหารทุกระดับ เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้การดำเนินงานของระบบนิเวศการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพอย่าง เป็นรูปธรรม

3. การเปรียบเทียบการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน ผลการศึกษา พบว่า การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร จำแนก ตามประสบการณ์ทำงานของครู (1-10 ปี และ 11 ปีขึ้นไป) โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า ครูทุกกลุ่มปฏิบัติงานภายใต้โครงสร้าง นโยบาย และการสนับสนุนทรัพยากรในมาตรฐานเดียวกัน ส่งผลให้มีการ รับรู้ต่อระบบนิเวศการเรียนรู้ในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ โสภนา สุดสมบูรณ์ (2567) ได้ศึกษาว่า ปัจจัยด้านการสนับสนุนทรัพยากรและระบบการบริหารมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของระบบนิเวศการเรียนรู้ มากกว่าระยะเวลาการทำงานของครู ผลการศึกษาพบว่า การจัดสรรทรัพยากรอย่างเหมาะสม การบริหารจัดการ ที่เป็นระบบ และการสนับสนุนจากผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยลดความแตกต่างด้าน ประสบการณ์ และส่งเสริมให้การดำเนินงานของระบบนิเวศการเรียนรู้เกิดประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ

## ข้อเสนอแนะ

### ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. ด้านสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างมี ความสุข เคารพความแตกต่าง และอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน ผู้บริหารควรส่งเสริมบรรยากาศทางสังคมที่เกื้อกูล และเคารพซึ่งกันและกัน

2. ด้านหลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น ผู้บริหารควรพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นมากขึ้น เช่น การจัดตารางเรียนแบบปรับเปลี่ยนได้ การใช้พื้นที่หลากหลายเป็นแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ ห้องเรียนกลางแจ้ง ห้องสมุด โรงอาหาร หรือพื้นที่ชุมชน รวมถึงส่งเสริมการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning)

3. ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพครูให้สามารถ เลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละช่วงวัย

4. ด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรสร้างความร่วมมือกับองค์กรภายนอกอย่างเป็น ระบบ เช่น หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถานประกอบการ มหาวิทยาลัย และภูมิปัญญาชุมชน เพื่อจัด กิจกรรมและโครงการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง

### ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการพัฒนาโมเดลระบบนิเวศการเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของ เทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้เรียนในยุคดิจิทัล

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพต่อการจัดการ เรียนรู้ของนักเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. ควรศึกษาแนวทางการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา หรือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขตอื่น

## องค์ความรู้ใหม่

การศึกษาเรื่อง “การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร” ทำให้ทราบว่า การบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนอยู่ในระดับมากถึง 4 ด้าน ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ 2) หลักสูตรและกิจกรรมยืดหยุ่น 3) การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 4) ความร่วมมือกับเครือข่ายและชุมชน ผลการประเมินดังกล่าวได้ถูกสังเคราะห์เป็นแผนภาพแสดงองค์ประกอบและความสัมพันธ์เชิงระบบของการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้



ภาพที่ 2 โมเดลการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียน

## เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). ยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาในยุคดิจิทัล. กระทรวงศึกษาธิการ.
- คำนึ่ง รุ่งเรือง. (2565). การพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านไสไทย จังหวัดกระบี่. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่.
- ธงชัย มั่นคง. (2563). วิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาสถาบันการเรียนรู้ของคนทุกวัยให้เป็นกลไกสนับสนุนความเป็นเมืองแห่งการเรียนรู้จังหวัด. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- นิสสรณ์ กัณหา. (2567). แนวทางการนิเทศการศึกษาโดยใช้ระบบนิเวศการเรียนรู้เป็นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. *Journal of Roi Kaensam Academy*, 9(9), 1031–1047.
- รัชฎาภรณ์ ชำมยอง. (2567). แนวทางการบริหารระบบนิเวศการเรียนรู้สู่ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศศินันท์ เศรษฐวัฒน์บดี. (2565). การศึกษาระบบนิเวศการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์*, 17(2), 95–112.
- สุภารัตน์ วัฒนธรรม. (2567). ภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- โสภณา สุตสมบูรณ์. (2567). แนวทางการเสริมสร้างระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในพื้นที่ชายแดนภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.

- Dimartino, J. (2018). *School leadership creating learning ecosystems through community partnership*. Education Reimagined. <https://education-reimagined.org/school-leadership-creating-learning-ecosystems>
- Fayol, H. (1949). *General and industrial management*. Pitman.
- Gütl, C., & Chang, V. (2014). Ecosystem-based theoretical models for learning in environments of the 21st century. *International Journal of Emerging Technologies in Learning*, 9(2), 4–15.
- Holgado, A., & García-Peñalvo, F. J. (2017). Learning ecosystems: A model for developing digital spaces for learning. In J. M. Dodero, M. S. Ibarra Sáiz, & Á. F. Pascual Miguel (Eds.), *Proceedings of the 5th International Conference on Technological Ecosystems for Enhancing Multiculturality* (pp. 1–7). Springer.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. McGraw-Hill.
- OECD. (2018). *The future of education and skills: Education 2030*. OECD Publishing.
- OECD. (2021). *OECD education report*. OECD Publishing.
- Redmond, P., & Macfadyen, L. (2020). *Organizational learning ecosystems: A framework for workforce development*. Elsevier.
- Robbins, SP, & Coulter, M. (2018). *Management* (14th ed.). London: Pearson. has been cited by the following article